

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA NGHỆ THUẬT

.....

NGUYỄN THỊ VUI

**VẤN ĐỀ GIỮ GÌN BẢN SẮC VĂN HÓA
DÂN TỘC TRONG NỀN KINH TẾ MỞ
Ở VIỆT NAM HIỆN NAY**

Chuyên ngành: Chính sách văn hóa

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA

Người hướng dẫn khoa học : ThS. Hoàng Minh Cửa

HÀ NỘI - 2014

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1. KHÁI NIỆM CHUNG VỀ BẢN SẮC VĂN HÓA DÂN TỘC TRONG NỀN KINH TẾ MỞ	4
1.1. Khái niệm về bản sắc văn hóa dân tộc.	4
<i>1.1.1. Lý luận chung về bản sắc văn hóa dân tộc.....</i>	<i>4</i>
<i>1.1.2. Những đặc điểm cơ bản của bản sắc văn hóa dân tộc.</i>	<i>7</i>
<i>1.1.3. Hệ giá trị cốt lõi trong bản sắc văn hóa dân tộc.....</i>	<i>15</i>
1.2. Khái niệm chung về nền kinh tế mở.....	17
<i>1.2.1. Lý luận chung về nền kinh tế mở.....</i>	<i>17</i>
<i>1.2.2. Đặc điểm cơ bản của nền kinh tế mở.....</i>	<i>19</i>
<i>1.2.3. Nền kinh tế mở và hội nhập quốc tế.....</i>	<i>20</i>
1.3. Mối quan hệ giữa bản sắc văn hóa với nền kinh tế mở rộng.....	22
Chương 2. THỰC TRẠNG BẢN SẮC VĂN HÓA DÂN TỘC TRONG NỀN KINH TẾ MỞ Ở VIỆT NAM HIỆN NAY.....	24
2.1. Tình hình bản sắc cộng đồng các dân tộc Việt Nam hiện nay.....	24
2.2. Quan điểm của Đảng và nhà nước trong những vấn đề bản sắc văn hóa dân tộc và hội nhập quốc tế.....	26
2.3. Vấn đề đặt ra trong việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc.....	29
2.4. Chủ trương của Đảng và nhà nước trong việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trong nền kinh tế mở.....	32
2.5. Những tác động của kinh tế đối với bản sắc văn hóa dân tộc tại Việt Nam.....	33
2.6. Tác động của văn hóa ngoại lai ảnh hưởng đến bản sắc văn hóa dân tộc.....	37
2.7. Những chính sách đã và đang triển khai nhằm giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc tại Việt Nam.....	41

Chương 3. ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP ĐƯA RA NHẪM BẢO TỒN PHÁT HUY NHỮNG GIÁ TRỊ VĂN HÓA DÂN TỘC TRONG NỀN KINH TẾ MỞ	44
3.1. Xây dựng chính sách và pháp luật phù hợp	44
3.2. Xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân trong công tác giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc ở mỗi dân tộc mình	45
3.3. Đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của việc giữ gìn bản sắc dân tộc Việt Nam	48
3.4. Xây dựng hương ước, quy ước làng xã trên địa bàn dân cư, thôn bản	50
3.5. Thực hiện công tác bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa	51
3.6. Giữ gìn bản sắc kết hợp với phát triển kinh tế	53
3.7. Đề cao những cá nhân, tập thể có công trong việc giữ gìn những giá trị văn hóa trong cộng đồng	54
3.8. Xây dựng làng văn hóa tiêu biểu	55
3.9. Phục dựng những lễ hội văn hóa	57
3.10. Quản lý hiệu quả trong công tác văn hóa	59
3.11. Chống mọi hành vi tuyên truyền sai trái về các vấn đề văn hóa dân tộc ..	60
3.12. Tiếp thu chọn lọc những giá trị văn hoá tiêu biểu của nhân loại	61
KẾT LUẬN	63
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	64
PHỤ LỤC	66

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Cùng với sự phát triển của thế giới, đất nước Việt Nam đã cố gắng khắc phục khó khăn của chiến tranh gây ra và vươn lên để cùng sánh vai với các nước trên thế giới. Sự phát triển đó được đánh dấu từ việc cải cách đất nước vào năm 1986. Trong sự chuyển mình đó dân tộc Việt Nam có được sự giúp đỡ của đông đảo các nước bạn trên thế giới để có thể tiến thêm một bước tiến quan trọng đó là việc được trở thành thành viên của ASEAN và tổ chức thương mại Thế giới WTO.

Trước sự hội nhập và phát triển của nền kinh tế, nền văn hóa Việt Nam cũng có sự giao lưu và hội nhập với nền văn hóa của thế giới. Nền văn hóa Việt Nam được hình thành và phát triển cùng với quá trình dựng nước và giữ nước. Bằng sức lao động bền bỉ và ý chí đấu tranh kiên cường nhân dân ta đã xây dựng nên một nền văn hóa mang đậm dấu ấn Việt.

Văn hóa Việt Nam là tổng thể những giá trị vật chất và tinh thần do cộng đồng các dân tộc Việt Nam sáng tạo ra trong quá trình dựng nước và giữ nước. Nhờ nền tảng và sức mạnh văn hoá ấy mà dù có nhiều thời kỳ bị đô hộ, dân tộc ta vẫn giữ vững và phát huy bản sắc của mình, chẳng những không bị đồng hoá, mà còn quật cường đứng dậy giành lại độc lập cho dân tộc, lấy sức ta mà giải phóng cho ta.

Phát huy truyền thống dân tộc đó mà Đảng và nhà nước ta luôn coi trọng việc xây dựng và bảo vệ bản sắc văn hóa của dân tộc. Tuy nhiên trong thời kì hội nhập kinh tế mở, việc mở cửa đón nhận các nước bạn trên thế giới vào Việt Nam đồng nghĩa với việc chúng ta cũng phải đón nhận văn hóa của đất nước họ. Trong những giá trị văn hóa của nước ngoài được mang đến Việt Nam cũng có không ít những giá trị văn hóa tốt đẹp làm tô điểm thêm nền văn hóa nước nhà. Nhưng bên cạnh đó cũng có không ít những giá trị văn hóa

không lành mạnh được mang đến và nó có thể sẽ dần dần làm mất đi bản sắc văn hóa dân tộc. Trước sự tác động của nền kinh tế mở đối với văn hóa Việt Nam như vậy tôi lựa chọn đề tài “ Vấn đề giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trong nền kinh tế mở ở Việt Nam hiện nay” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp của mình. Với mong muốn đưa ra những vấn đề của bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam trong nền kinh tế mở đang có sự đổi thay để có thể cùng nhau nhìn lại và kêu gọi mọi người giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc mình.

2. Mục đích nghiên cứu

- Đề tài nghiên cứu những vấn đề của nền kinh tế mở và bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam.
- Đưa ra sự tác động của nền kinh tế mở đối với bản sắc văn hóa dân tộc.
- Đưa ra những giải pháp nhằm giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam trong nền kinh tế mở.

3. Đối tượng nghiên cứu, phạm vi nghiên cứu.

3.1. Đối tượng nghiên cứu.

Đề tài tập trung nghiên cứu những tác động của nền kinh tế mở đối với bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Trên địa bàn cả nước

4. Phương pháp nghiên cứu.

Dựa trên cơ sở lí luận của khoa học liên ngành như: Lịch sử học, dân tộc học, xã hội học, văn hóa học và văn hóa dân gian được kết hợp với các phương pháp:

- + Sưu tầm tổng hợp và phân tích nguồn tư liệu
- + Tìm hiểu thực tế.

5. Những đóng góp của đề tài.

- Làm rõ mối quan hệ về nền kinh tế, nền kinh tế mở và bản sắc văn hóa dân tộc.
- Đề tài cho thấy những tác động của nền kinh tế mở làm biến đổi đối với bản sắc văn hóa dân tộc.

- Đưa ra những giải pháp bảo tồn, phát huy những giá trị cho bản sắc văn hóa dân tộc.

6. Bố cục của đề tài.

Ngoài phần mở đầu, kết luận, và danh mục tài liệu tham khảo đề tài được bố cục 3 chương:

Chương 1: Khái niệm bản sắc văn hóa dân tộc trong nền kinh tế mở

Chương 2: Thực trạng bản sắc văn hóa dân tộc trong nền kinh tế mở Việt Nam.

Chương 3: Một số giải pháp đưa ra nhằm giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trong nền kinh tế mở.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Thị Anh (2013) - *Ảnh hưởng của văn hoá nước ngoài đến văn hóa Việt Nam giai đoạn hiện nay* – Tạp chí Cộng sản.
2. GS.TS. Đinh Xuân Dũng (2010)- *Phát triển văn hóa trong thời kỳ đổi mới*- NXB Thời Đại.
3. PGS. TS Nguyễn Văn Dân (2011) – *Con người và văn hóa Việt Nam trong thời kỳ đổi mới hội nhập* – NXB Khoa học xã hội.
4. TS. Phạm Thanh Hà (2014) – *Giữ gìn bản sắc dân tộc Việt Nam trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay* – NXB Chính trị quốc gia – sự thật.
5. GS.TS Dương Phú Hiệp (2010) – *Tác động của toàn cầu hóa đối với sự phát triển văn hóa và con người Việt Nam* – NXB Chính trị quốc gia.
6. GS.TS. Đỗ Huy (2002) – *Nhận diện văn hóa Việt Nam và sự biến đổi của nó trong thế kỷ XX* – NXB Chính trị quốc gia.
7. GS. Phan Ngọc (2004) – *Bản sắc văn hóa Việt Nam* – NXB Văn học.
8. Phan Hồng Giang- Bùi Hoài Sơn (2013)- *Quản lý văn hóa Việt Nam trong tiến trình hội nhập* – NXB Chính trị quốc gia.
9. TS. Phạm Hải Oanh (2011) – *Quan hệ giữa xây dựng văn hóa và phát triển kinh tế ở nước ta hiện nay* – NXB Chính trị- hành chính.
10. TS. Hồ Bá Thâm (2005) –*Văn hóa với phát triển bền vững* - NXB Văn hóa thông tin.
11. TS Hồ Bá Thâm (2012) – *Văn hóa và bản sắc văn hóa dân tộc* – NXB văn hóa thông tin.
12. Nguyễn Khắc Thuần (1997) – *Đại cương lịch sử văn hóa Việt Nam*- NXB Giáo dục.
13. TS. Phạm Ngọc Trung (2012) – *Giáo trình lý luận văn hóa* – NXB Chính trị quốc gia – sự thật.
14. GS. Trần Quốc Vượng (1997) – *Cơ sở văn hóa Việt Nam* – NXB Giáo dục.

Văn bản nghị quyết

1. "Báo cáo chính trị" của chủ tịch Hồ Chí Minh đọc tại Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ 2 của Đảng Lao động Việt Nam tháng 2/ 1951
2. Cương lĩnh xây dựng đất nước thời kỳ quá độ lên Chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển 2011) được Đại hội XI của Đảng
3. Nghị quyết Hội nghị lần thứ 5 BCH TW Đảng khóa 8
4. Văn kiện Đại hội X (2006)

Website

1. www.honkienviet.com.vn
2. www.wikipedia.com